

τὸν ἐφήμιταν, καὶ ἡ Γαλλία τῷ ἀνεγείρει σήμερον [ται ἐπὶ κεφαλίδος τῆς παρούσης ἐπιτόμου βιογραφί-
εἰς Παρίσια χαλκοῦν ἀνδριάντα, αὐτὸν ὅστις φαίνε- κῆς σημειώσεως.

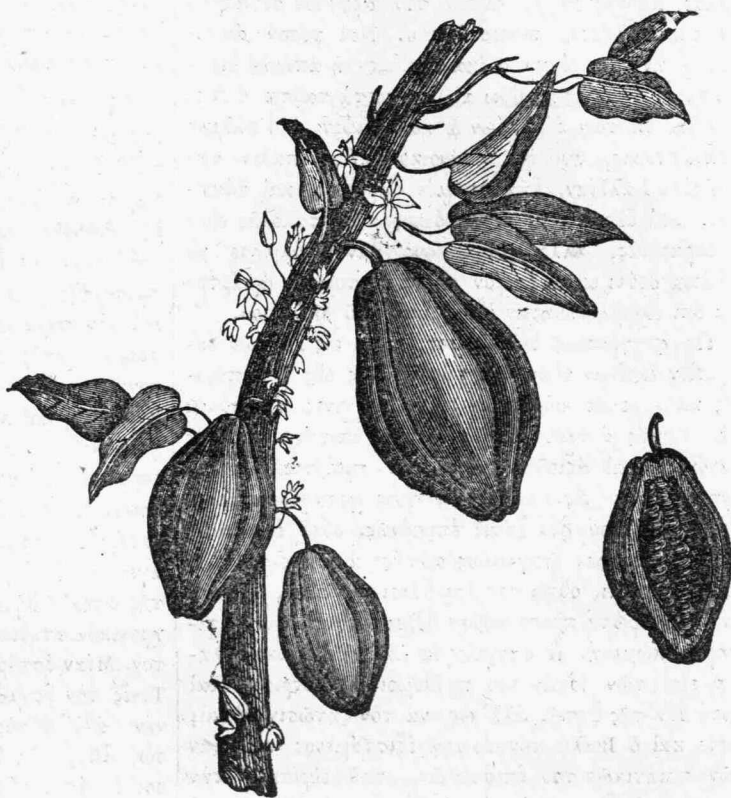
ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΚΑΚΑΟΔΕΝΔΡΟΝ.

Τὸ κακάον, ἐξ οὗ ἡ σοκολάτα κατασκευάζεται εἶναι ὁ σπόρος δένδρου τῆς Μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς. Ὁ Λιναῖος ἠρέσκετο τόσον εἰς τὴν τροφήν τῆς σοκολάτης, ὥστε ὠνόμασε πομποδῶς τὸ παράγον αὐτὴν δένδρον θεόδωρον (theobroma cacao). Διτηρήθη δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο διὰ τὴν πρὸς τὸν ἔνδοξον βοτανικὸν ὑπόληψιν, ἂν καὶ ἡ ἀξιολογότης αὐτοῦ δὲν εἶναι ὡς ἡ τῆς μυθώδους ἀμβροσίας. Εἶναι ὅμως ἀληθές ὅτι τὸ κακάον ἔχει ἐξαιρετοὺς θρεπτικὰς ιδιότητας, καὶ δύναται νὰ παρέξῃ πολλὰς εὐεργεσίας εἰς τοὺς περιηγητὰς, μάλιστα εἰς τοὺς ναυτικούς, κατὰ τοὺς μακροχρονίους τῶν πλοῦς, καὶ προσέτι δὲ ποικίλλει τὰ ἐδέσματα ἡμῶν εὐαρέστως. Ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἡ Ἰσπανία εἶναι ὁ μόνος τόπος, εἰς ὃν ἡ σοκολάτα εἶναι τροφή πάνδημος. Δυστυχῶς δὲ τὸ κακαόδένδρον ἔχει πατρίδα τὴν διακεκαυμένην ζώνην, καὶ ἀπ' αὐτῆς δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ. Μεταξὺ τῶν τροπικῶν τὸ δένδρον καρποφορεῖ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἀλλ' εἰς τὰ κλίματα ὅπου ἡ βλάστησις δὲν δύναται νὰ ᾔται ἀδιάλειπτος, καρποφορεῖ μόνον ἅπαξ.

Τὸ κακαόδένδρον εἶναι μετρίου μεγέθους, καὶ δὲν υπερβαίνει κατὰ τὸ ὕψος τὰ ἑπτὰ μέτρα. Μακρόθεν θεωρούμενον ἔχει τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος τῆς κερσού, ἀλλὰ τὰ φύλλα του εἰσι πολλὰ μεγαλύτερα, ἔχοντα ἑπτὰ καὶ ἡμίσεως δακτύλων μῆκος ἐφ' ἑνὸς καὶ ἡμίσεως πλάτους. Τὰ ἄνθη γεννῶνται ἐπὶ χονδρῶν κλάδων καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου· ὁ δὲ κάλλεξ εἶναι ὑπέρυθρος, καὶ τὰ πέταλλα κίτρινα κλινόντα πρὸς τὸ ἐρυθρόν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἄνθη ταῦτα εἰσι μικρὰ καὶ πολλὰ, καὶ οἱ καρποὶ ὀγκώδεις, δὲν προκρίπτει τὸ πλεῖστον μέρος, καὶ ἡ ἄφθονος ἄνθησις, γινομένη δις τοῦ ἔτους, εἶναι πολυτέλεια ὀλίγον ἐπωφελής· ἀλλ' ἀρέσκει πολὺ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ κατὰ τὰς δύο αὐτὰς ἐποχὰς, καὶ συμβάλλει εἰς τὸν ὠραϊσμόν τῶν κήπων.

Οἱ καρποὶ τοῦ δένδρου τούτου ἔχουσι τὸ μέγεθος τῶν σικυῶν (ἀγγουρίων) μικροῦ εἶδους, καὶ εἰσι μικροὶ ἑπτὰ ἕως ὀκτῶ δακτύλους, ἔχοντες ἐξογκώσεις. Ὅταν λάβωσι κίτρινον βαθύ χρῶμα, τότε εἰσὶν ὥριμοι, καὶ ἐπέστη τῆς συγκομιδῆς αὐτῶν ὁ καιρὸς. Εἰς τὴν ἀκμὴν ταύτην τῆς ὠριμότητος ἔχουσιν ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ καρποῦ λευκὴν σάρκα, ἣτις περιέχει τοὺς σπόρους· ἡ γύσις του τότε εἶναι γλυκεία. Μετὰ δὲ τὴν συλλογὴν ἀφαιρεῖται ὁ φλοιὸς τῶν καρπῶν, τίθενται εἰς καδίων οἱ σπόροι μετὰ τὴν περικαλύπτουσαν αὐτοὺς σάρκα, καὶ ἐγκαταλείπονται εἰς χη-

μικὴν ζύμωσιν, ἣτις ἐπέρχεται ταχέως. Ἐκβάλλον-
ται δὲ τότε οἱ σπόροι καὶ ξηραίνονται. Τὸ δ' οἰνώδες
βυστὸν τὸ ἐναπομείναν εἰς τὸ καδίων εἶναι εὐχάριστον
ποτόν, καὶ ἐξ αὐτοῦ δύναται ν' ἀποσταχθῇ ρώμιον.

***

ΠΟΙΚΙΛΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΑΔΑΜΑΣ.

Περὶ τῶν ιδιοτήτων καὶ ἐλλείψεων αὐτοῦ. — Περὶ
τῶν Ἀδαμάντων τοῦ Ἡγεμόνος τοῦ Ματὰρ,
τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας, τοῦ Αὐτοκρά-
τορος τῆς Αὐστρίας. — Περὶ τοῦ Ἀρτιβασιλέως.
— Περὶ τοῦ Ἀδάμαντος τοῦ Βασιλέως τῆς Πορ-
τογαλλίας. — Τέχνη τοῦ κόπτειν τὸν Ἀδάμαν-
τα. — Ἀδαμανταρυχεῖα. — Μετάλλευσις τῶν
αδαμάντων εἰς Βρασίλλαν.

Ὁ Ἀδάμας, ἐπιστημονικῶς θεωρούμενος, εἶναι
ἄνθραξ καθαρὸς· ἀλλ' ἡ σκληρότης του, ἡ λάμψις του,
ἡ ιδιότης, τὴν ὁποίαν ἔχει, τοῦ θλάειν τὸ φῶς καὶ
τοῦ διαχέειν αὐτὸ πολλάκις εἰς δραγμοὺς πολυχρῶ-
μους, κατέστησαν αὐτὸν εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς πολύ-
τιμον· ὁ μᾶλλον δὲ τιμώμενος εἶναι ὁ ἐντέλως διαυ-
γής. Ἡ ἐντέλεια τοῦ ἀδάμαντος συνίσταται εἰς τὴν
διαύγειαν, εἰς τὴν στιλνότητα καὶ εἰς τὸ θάρος, ἡ
δ' ἑλλειψίς του εἰς τὸ ὑπωχρον χρῶμα, εἰς τὰς κηλί-
δας καὶ εἰς τὰς ἐρυθράς ἢ μελαίνας ἀκωκίας.

Εἰς τὰς Ἰνδίας οἱ ἀδαμαντοποιοὶ κατασκευάζουσιν
ἐν τινι τοίχῳ ὁπὴν ἐνὸς τετραγωνικοῦ ποδός, καὶ εἰς